

IC 1490/19 upr.

UZASADNIENIE

Powód (...) z siedzibą w (...) (Szwajcaria) wniósł o zasądzenie od pozwanej S. S. kwoty 11.153,74 zł z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 5.459 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i zasądzenie kosztów procesu.

Roszczenie swoje uzasadnił tym, że w dniu 25.09.2018 r. została zawarta pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. a pozwaną umowa pożyczki nr (...). Umowa stanowiła umowę o kredyt konsumencki zawieraną bez jednoczesnej obecności obu stron przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość. Na podstawie umowy udzielona została pozwanej pożyczka w kwocie 6.641,21 zł, która została przekazana na rachunek pozwanej w dniu 25.09.2018 r. Dodatkowe opłaty, które pozwana była zobowiązana ponieść z umowy to opłata przygotowawcza w kwocie 550 zł, prowizja w kwocie 4.862,05 zł. Odsetki zostały ustanowione na kwotę 868,62 zł. Łącznie pozwana zobowiązana była zwrócić kwotę 12.921,88 zł. Pozwana nie spłaciła w terminie tej pożyczki. Pismem z dnia 19.01.2019 r. pierwotny wierzyciel dokonał wypowiedzenia umowy pożyczki.

Na podstawie Ramowej Umowy zakupu wierzytelności z dnia 12.09.2018 r. i aktu cesji z dnia 21.03.2019 r. przedmiotowa wierzytelność przeszła na powoda.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sąd Rejonowy Lublin Zachód w Lublinie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwana wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. W sprzeciwie zakwestionowała legitymację czynną powoda i skuteczne nabycie przez niego wierzytelności. Zakwestionowała by uzyskała pożyczkę w kwocie wskazanej w pozwie. Podniosła, że na mocy umowy wskazane w pozwie, pozwana otrzymała jedynie kwotę 2.500 zł. Pozostała kwota rzekomej pożyczki trafiła na konto (...) Sp. z o.o. We wrześniu 2018 r. pozwana została namówiona przez przedstawiciela (...) Sp. z o.o., kolejnej pożyczki. W przeważającej mierze była to pożyczka na spłatę poprzedniej pożyczki. Przedstawiciel nie uprzedził jednak pozwanej, że skutkiem tego będą naliczane podwójne prowizje i odsetki. Pozwana została wciągnięta w spirale zadłużenia, w związku z tym podniosła zarzut z art. 5 k.c. Pozwanej błędnie wyliczono (...), gdyż przy pierwszej pożyczce pozwana otrzymała kwotę 2.500 zł, przy drugiej również kwotę 2.500 zł, a więc kwotę 5.000 zł, a nie 6.641,21 zł. W związku z tym (...) w trakcie drugiej umowy pożyczki wyliczono błędnie. Zastosowana przez przedstawiciela (...) Sp. z o.o. kreatyna księgowość doprowadziła do wyliczenia pozaodsetkowych kosztów kredytu większe niż przewiduje to wzór z ustawy o kredycie konsumenckim. Udzielenie dwóch pożyczek doprowadziło do podwójnego naliczenia odsetek ponad odsetki maksymalne. Pozwana z pożyczonej kwoty 5.000 zł zwróciła kwotę 2.090,12 zł. Pozwana dokonywała spłat zgodnie z harmonogramem, nie zachodziły zatem przyczyny do wypowiedzenia jej umowy pożyczki.

W piśmie z dnia 26.08.2020 r. powód podtrzymał żądanie pozwu, wskazując, że dokonane przez pozwaną wpłaty zostały zaliczone na poczet kapitału. Wypowiedzenie umowy pożyczki zostało wysłane pozwanej listem poleconym. Wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu została wyliczona zgodnie ze wzorem z art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim. Z przedłożonych przez powoda dokumentów wynika, że skutecznie nabył on wierzytelność w stosunku do pozwanej.

Sąd Rejonowy, ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5.06.2018 r. pozwana dokonała potwierdzenia rejestracji na stronie internetowej (...) Sp. z o.o. przelewając kwotę 1 zł. (k.49)

Pozwana zawarła umowę pożyczki na spłatę nr (...) na kwotę 3891,21 zł. Całkowita kwota do zapłaty z tytułu tej pożyczki, wraz z prowizją w kwocie 250 zł, wynosiła 4141,21 zł. (dokumenty k.130-140)

W dniu 25.09.2018 r. pozwana złożyła wniosek o udzielenie pożyczki w (...) Sp. z o.o. w kwocie 6641,21 zł, oświadczając, że pożyczka w kwocie 2.500 zł ma być przelana na jej rachunek bankowy, a w kwocie 4141,21 zł wypłacona przelewem w ramach opcji pożyczki na spłatę na wskazany rachunek bankowy. W dniu 25.09.2018 r. pozwana zawarła z (...) Sp. z o.o. umowę pożyczki nr (...). Zgodnie z umową pozwanej została udzielona pożyczka a w kwocie 6641,21 zł. Kwota pożyczki do spłaty wyniosła 12.921,71 zł, na którą składała się kwota pożyczki, opłata przygotowawcza w kwocie 550 zł, prowizja w kwocie 4862,05 zł, odsetki umowne w kwocie 868,45 zł. Okres pożyczki wynosił 130 tygodni.

W dniu 26.09.2018 r. pożyczkodawca dokonała przelewu kwoty 4.141,21 zł na rzecz (...) Sp. z o.o. i kwoty 2.500 zł na rachunek bankowy pozwanej.

Pismem z dnia 19.01.2019 r. (...) Sp. z o.o. wypowiedział pozwanej umowę pożyczki w związku z brakiem spłat kolejnych rat i wezwał ją do zapłaty kwoty 12.348,92 zł. Pismo zostało nadane do pozwanej w dniu 23.01.2019 r., a odebrane przez nią w dniu 28.01.2019 r. Na podstawie Ramowej Umowy zakupu wierzytelności z dnia 12.09.2018 r. i aktu cesji z dnia 21.03.2019 r. przedmiotowa wierzytelność przeszła na powoda. (dowód: dokumenty k. 29-69, k.141)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dokumenty przedłożone przez stronę powodową. Pozwana bowiem nie przedstawiła żadnych dowodów.

Na wstępie należy odnotować, że zdaniem sądu, powód wykazał, że nabyła skutecznie wierzytelność w stosunku do pozwanej wynikającą z umowy nr (...) od (...) Sp. z o.o. Powód przedłożył bowiem ramową umowę zakupu wierzytelności z dnia 12.09.2018 r. i aktu cesji z dnia 21.03.2019 r. zawarte z pierwotnym wierzycielem. Przedłożył załącznik do aktu cesji z którego wynika, że przedmiotem cesji była także wierzytelność w stosunku do pozwanej wynikająca z umowy pożyczki nr (...).

Bezspornym jest w sprawie, że pozwana zawarła z (...) Sp. z o.o. umowę pożyczki nr (...). Pozwana przyznała tą okoliczność. Za bezsporne należy również uznać, że na jej konto dokonała wpłaty w dniach i wysokościach wynikających z pisma powoda z dnia 26.08.2020 r., tj. w kwocie 1181,71 zł. Okoliczność ta nie była bowiem kwestionowana przez pełnomocnika pozwanej, nie przedstawił on dowodów by dokonała wpłat w wyższej kwocie.

Z przedłożonych dokumentów wynika, że pozwana złożyła wniosek o udzielenie pożyczki w (...) Sp. z o.o. w kwocie 6641,21 zł, oświadczając, że pożyczka w kwocie 2.500 zł ma być przelana na jej rachunek bankowy, a w kwocie 4141,21 zł wypłacona przelewem w ramach opcji pożyczki na spłatę na wskazany rachunek bankowy. W dniu 25.09.2018 r. pozwana zawarła z (...) Sp. z o.o. umowę pożyczki nr (...), zgodnie z którą została udzielona jej pożyczka w kwocie 6641,21 zł, a całkowita kwota pożyczki do spłaty wyniosła 12.921,71 zł, na którą składała się kwota pożyczki, opłata przygotowawcza w kwocie 550 zł, prowizja w kwocie 4862,05 zł, odsetki umowne w kwocie 868,45 zł. Z dokumentów znajdujących się w aktach wynika, że w dniu 26.09.2018 r. pożyczkodawca dokonała przelewu kwoty 4.141,21 zł na rzecz (...) Sp. z o.o. i kwoty 2.500 zł na rachunek bankowy pozwanej.

Ponadto powód przedstawił dokumenty świadczące o tym, że przez zawarciem przedmiotowej umowy pożyczki, pozwana zawarła umowę pożyczki na spłatę nr (...) na kwotę 3891,21 zł, całkowita kwota do zapłaty z tytułu tej pożyczki, wraz z prowizją w kwocie 250 zł, wynosiła 4141,21 zł, a więc w takiej wysokości w jakiej z umowy nr (...), zgodnie z jej dyspozycją została przekazana kwota na spłatę.

Powód dochodzi należności wynikającej z umowy pożyczki nr (...) w kwocie 6641,21 zł. Zdaniem sądu, mając na uwadze powyższe brak jest podstaw do przyjęcia, że doszło do błędnego wyliczenia (...), czy do podwójnego naliczenia odsetek.

Pozwana nie przedstawiła dowodów by spłacała w terminie rat pożyczki zgodnie z harmonogramem, a zatem by nie było podstaw do jej wypowiedzenia.

Powód przedstawił dowód nadania do pozwanej wypowiedzenia umowy pożyczki przedstawiające wydruku śledzenia przesyłek Poczty Polskiej, z którego wynika, że przesyłka z dnia 23.01.2019 r. została doręczona w dniu 28.01.2019 r.. Zgodnie z treścią art. 61 § 1 k.c., oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, w której mogła się zapoznać z jego treścią. Przepis nie wymaga zatem, aby adresat oświadczenia zapoznał się faktycznie z jego treścią, wystarczająca jest sama możliwość zapoznania się. Taką możliwość daje wysłanie pisma zawierającego oświadczenie woli przesyłką poleconą. Jeżeli takiej przesyłki adresat z własnej woli nie odbiera z urzędu pocztowego, należy uznać, że miał możliwość zapoznania się z jej treścią i z możliwości takiej z własnej woli nie skorzystał. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 17 marca 2010 r. wydanego w sprawie II CSK 454/09 wskazał, że dowód nadania przesyłki rejestrowanej stanowi uprawdopodobnienie doręczenia jej adresatowi, który może to domniemanie obalić, wykazując, że nie miał możliwości zapoznania się z jej treścią. Pozwana nie przedłożyła żadnych dowodów na obalenie powyższego domniemania.

Umowy konsumenckie podlegają ocenie w świetle klauzuli generalnej z art. 385¹ § 1 k.c., który stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Nieuzgodnione indywidualne są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umownych przyjętych ze wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. (§ 3 art. 385¹ k.c.)

W realiach niniejszej sprawy należy przyjąć, że zawarta przez strony umowa miała charakter wzorca umownego, a jej postanowienia nie zostały indywidualnie uzgodnione. W tym zakresie powód, na którym spoczywał ciężar dowodu nie wykazał, że postanowienia dotyczące prowizji w kwocie 4862,05 zł, zostały uzgodnione indywidualnie.

Ponieważ umowa pożyczki ma charakter umowy dwustronnie zobowiązującej, gdzie pożyczkodawca zobowiązuje się do przeniesienia własności przedmiotu pożyczki w zamian za zobowiązanie pożyczkobiorcy do przeniesienia własności takiego samego przedmiotu na pożyczkodawcę. Z tych względów do esentialia negotii stosunku pożyczki nie należy jej odpłatność, w szczególności ekwiwalentem nie jest ewentualna odpłata w postaci odsetek, prowizji lub innych należności.

Analiza przedłożonej przez stronę powodową umowy pożyczki wskazuje, że zastrzeżone w umowie na rzecz Pożyczkodawcy prowizji kwocie 4862,05 zł, które stanowią równowartość ok. 74 % kwoty udzielonej pozwanej pożyczki. Zasadność obciążenia pożyczkobiorcy opłatą prowizyjną ukształtowaną na tak wysokim poziomie w relacji do kwoty pożyczki powinna być każdorazowo podyktowana ściśle określonymi względami związanymi z procesem zawarcia konkretnej umowy pożyczki. Obowiązek dowodowy wykazania, że istniały uzasadnione podstawy do ustalenia prowizji za udzielenie pożyczki na takim poziomie spoczywał w niniejszej sprawie na stronie powodowej, która w tym zakresie nie podjęła inicjatywy dowodowej, ograniczając się jedynie do powołania się na uregulowania art. 36 a ustawy o kredycie konsumenckim. Powód nie wykazał zasadności ustalenia wysokości prowizji i opłaty przygotowawczej w tej wysokości. Tym samym postanowienie umowne kształtujące wysokość prowizji i opłaty przygotowawczej na takim poziomie stanowiło, w ocenie Sądu klauzulę niedozwoloną i nie może być wiążące dla pozwanych.

Mając powyższe na uwadze, odejmując od kwoty dochodzonej pozwem prowizję w kwocie 4862,05 zł, należy się powodowi od pozwanej kwota 6.291,69 zł z odsetkami umownymi od dnia następnego od otrzymania przez pozwaną wypowiedzenia umowy, tj. od 29.01.2019 r. . W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu w pkt II sentencji.

W tym stanie rzeczy na mocy powołanych przepisów, art. 720 k.c. orzeczono jak w sentencji.

O kosztach procesu orzeczono na mocy art. 100 k.p.c., uznając, że żądania stron zostały uwzględnione częściowo.

z/1(...)

2(...)

3(...)

(...)